

DONDERDAG

30 JUNIJ.

ROTTERDAMSCH COURANT.

De Abonnementsprijs is f. 24 's jaars of f. 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaren en Postkantoren abonneren.
Enkele Nummers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat Wijk 10, N° 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels . . . f. 1.—
Iedere regel meer 0.20
Andere Advertenties per regel 0.20
Grootte letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cent voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

BERIGT.

Dagelijks, uitgenomen des Zondags, des avonds ten negen ure aan het Bureau der Courant à 10 Cents verkrijgbaar eene **AVOND-EDITIE**.

Bij het ontvangen van belangrijke telegrafische berichten worden bovendien terstond **Buitengewone Bulletins** à 10 Cents verkrijgbaar gesteld.

BUITENLAND.

LONDEN den 28 Junij.

De Prins van Wallis is zaterdag van zijne langdurige buitenlandse reis te Londen wedergekeerd.

Door den Koning der Belgen en den Prins van Wallis vergezeld, woonden H. M. en de Prins Gemaal zaterdag de voorstelling in den Italiaanschen schouwburg bij, terwijl de Graaf van Vlaanderen Princess Theatre bezocht. Zondag begaf Koning Leopold zich naar Frogmore, om een bezoek bij de Hertogin van Kent af te leggen.

Alvorens laatstleden zaterdag een groot lève in het paleis van St. James te houden ontving H. M. eene deputatie uit Canada, om haar tot bijwoning van de plechtige openstelling der Victoria-brug in die volplanting, welke in het jaar 1860 plaats heeft, uit te noodigen. Het daarop gegeven antwoord is nog niet bekend.

Heden houdt H. M. in het paleis van Buckingham een kapittel der Orde van den Kousenband, waar graaf Derby tot ridder der Orde geslagen werd. Morgen houdt zij eene investituur der Bath-orde, als wanneer graaf Malmesbury en sir J. Pakington tot ridders grootkruis van de burgerlijke afdeeling der Orde worden verheven.

Ruim 4000 onderofficieren en soldaten van verschillende kavalerie- en infanterie-regementen moeten zich tot inscheping naar Oost-Indië bereid houden, om de kompagnien der korpsen in de president-schappen Bengalen, Madras en Bombay te gaan versterken. Deze troepen vertrekken in de maanden Julij en augustus derwaarts.

De reeds vermelde verklaring van lord Palmerston aangaande het voornemen der Ministers om de Koningin eene deelname aan den oorlog of afwijking van het stelsel der striktste onzijdigheid aan te raden, is vervat in een namens hem gegeven antwoord op een brief der onafhankelijke Liberalen te Cardigan. Pembroke en Carmarthen, waarin zij den wensch uiten dat Engeland zich buiten den Italiaanschen oorlog houden en alle vijandelijke handelingen ten opzichte der oorlogvoerende partijen vermijden moge, alsmede alle gevaarlijke overeenkomsten en eene nutterende houding van bedreigende demonstratiën.

Volgens den Morning Post zal de militaire commissie uit den Bondsdag te Frankfurt binnen veertien dagen rapport uitbrengen nopens het voorstel van Pruisen betrekkelijk het concentreren van Bondstroepen aan den Rijn.

De Morning Post behelst een breedvoerig artikel, dat, naar de daarvoor gezegde letter te oordeelen, uit eene officiële bron schijnt voort te komen. Europa, zoo wordt er in gezegd, wende van Kersmis tot Paschen pogingen aan om den oorlog te voorkomen en de beslissing van het Italiaansch vraagstuk door de wapenen te ontgaan. Ware lord Derby minder Oostenrijksch en Oostenrijk minder hardnekkig geweest, dan had Frans Joseph zich in Italië kunnen

handhaven, mits afstand doende van wat anderen toebehoorde. Met opoffering van eenige weinige onwettige verdragen en een hem niet toekomend invloed, had die Keizer in het rustig bezit van het Lombardisch Venetiaansch Koninkrijk kunnen blijven. Alzoo is het niet geschied. Oostenrijk heeft het zwaard getrokken om zijn onrecht te verdedigen, in stede van met het genot van zijn regt tevreden te zijn. Van Paschen tot Sint Jan vloede de oorlogstroom oostwaarts en stuit nu voor een oogenblik op het laatste Oostenrijksche bolwerk, om ook dit wel-ra te overschrijden. Vóór Sint Michiel zullen pen en papier hunne beurt krijgen. De diplomatie zal zich met de vredesvoorstellen bezig houden. Thans is dit nog niet mogelijk en zouden vredesonderhandelingen ongerijmd zijn. Dwaas ware het te veronderstellen dat Pruisen thans tusschen beide zou kunnen treden om de Geallieerden op de oevers der Mincio te doen stil staan en voor Oostenrijk eenige gedeelten van zijn Italiaansch Koninkrijk te behouden. Frankrijk en Sardinië hebben zich verbonden Italië te bevrijden. Oostenrijk koos de beslissing met de wapenen, het moet zich aan die beslissing houden. Nu is het geenszins gewaagd te veronderstellen dat na eene zoodanige reeks van overwinningen, de verbonden legers hun doel bereiken zullen. De slag van Solferino heeft al de kracht des Oostenrijkschen legers gebroken. Peschiera moet vallen, de Mincio zal in de magt der Bondgenooten komen, de beroemde vierhoek zal een driehoek worden; als Prins Napoleon dan aangekomen is en de kanonneersloepen in de Pô liggen, blijft voor de Oostenrijkers niets anders over dan hun heil in de vlugt te zoeken. Dan zal Italië vrij en het werk van Frankrijk en Sardinië voltooid zijn.

Men zegt echter dat de jeugdige Keizer de hardnekkigheid van een hardnekkig geslacht is. Hij kan Frankrijk nog uitarten hem te volgen. Maar zetten de Geallieerden den voet op Duitschen grond, een half miljoen bajonetten zou tot verdediging des Vaderlands oprijzen. Ook zouden ongelooftelijke opofferingen noodig zijn om de Geallieerden staande te houden en een Oostenrijksch leger de herovering van Lombardije te beletten. De oorlog zal dus denkelijk met de verdrijving der Oostenrijkers eindigen en dan is voor Europa de tijd daar om tusschenbeide te treden.

Het is nu niet te vroeg om na te gaan van welken aard die interventie zijn moet, vooral wat Engeland betreft. Wij gelooven stellig dat Oostenrijk veel sterker zijn zal na zijne Italiaansche bezittingen te hebben opgegeven. Zij hebben altijd zijn kwetsbaar punt uitgemakt. Zij altijd het voorwendsel voor zijne financiële buitensporigheden geweest. Voor hen hield het jaren lang een talrijk en nu het beslissend uitslaat, toch nog ongenoegzaam leger op de been. Voor die bezittingen putte het zijne schatkist uit en brengt zijn volk op den rand eener bankbreuk. Zonder die bezittingen zal het magtiger en rijker zijn. Wij wenschen vurig dat groote Keizerrijk, als een noodig bestanddeel voor het evenwigt der Mogendheden, te handhaven en gelooven aan Oostenrijk en Europa eene groote dienst te bewijzen door Oostenrijk te dringen tot het teekenen van een vrede, die het voor altijd van zijnen grootsten last en zijn grootste gevaar bevrijden zou.

Als de vrede spoedig gesloten wordt en terwijl de overwinnaars nog door hunnen roem zijn opgewonden, kan Frans Joseph groote voordeelen bedingen, die later zouden worden gewijzigd. Bij voorbeeld, wordt het binnen drie maanden vrede, dan zal het Lombardisch-Venetiaansch Koninkrijk er denkelijk geen bezwaar in zien dat gedeelte der Oostenrijksche schuld

te behouden hetwelk als provincie des Rijks daarop drukte. Wij zouden ons hartelijk verheugen als Oostenrijk zich verstandiger in zijne onderhandelingen dan in den oorlog gedroeg.

Een meer ingewikkeld bezwaar ligt in de regeling der territoriale verdeling van Italië. Napels blijft waarschijnlijk wat het is. De Paus zal denkelijk het beheer zijner Staten moeten seculariseren. Maar wat zal men met de kleine Vorstendommen aanvangen? Sardinië ontvangt vermoedelijk wat het toekomst Lombardije en Venetië. Moet het ook Toskana, Parma, Modena en, zoo als sommigen beweren, de Legatiën verkrijgen? Dat zou een magtig en groot Noord-Italiaansch Rijk vormen.

Maar dit alles moet door de stem der belanghebbende Volken en door de wijsheid van het vereenigd Europa beslist worden. Frankrijk heeft talrijke en herhaalde betuigingen gedaan. De Keizer en Prins Napoleon wezen elke gelegenheid af om eischen in naam van Frankrijk te doen, en wij gelooven dat het eerlijk voor de onafhankelijkheid van Italië strijdt en voor den ontzagheijken zedelijken invloed dien de volvoering eener zoodanige onderneming aan Frankrijk in Europa geven zal.

Ons aangaande, wij hopen den vrede nabij en dat Engeland daartoe zal medewerken. Wij vertrouwen bovendien dat Rusland en Duitschland hunne medewerking tot dat doel zullen verleenen, want wordt de vrede na het verdrijven der Oostenrijkers uit Italië niet verkregen, dan kan niemand zeggen welke nieuwe oorlogen en troebelen de uitbreiding van den brand zal na zich slepen.

Pruissen staat gewapend en schijnt zelfs een observatieleger naar den Rijn te willen zenden, maar, volgens zijne verklaring, die wij voor oprecht houden, is die maatregel zuiver verdedigend, wettig en verstandig. Het heeft volkomen regt om zich tot verdediging van Duitschlands regten te wapenen en zijne krachten te vereenigen, ten einde de Geallieerden tegen te houden, indien deze, zoo dorstig naar roem, hunne strijdmagt te ver wilden voeren. Om dezelfde oorzaak is het volkomen billijk dat Englands strijdmagt in hare tegenwoordige kracht gehandhaafd worde, opdat de onzijdige Mogendheden, die zoo groot belang bij den vrede hebben, krachtige drangredenen met krachtige hand kunnen aanvoeren, als het lot der veldslagen beslist zal wezen.

Wij mogen dus billijk hopen dat wij weldra tot eene beslissende bevrediging geraken zullen en het zuidelijk Europa op grondslagen zullen herstellen, die, terwijl zij de wettige wenschen der Italiaansche Natie bevredigen, allen waarborg voor hare toekomstige zekerheid zullen opleveren.

PARIS den 28 Junij.

Onder het voorzitterschap der Keizerin is heden morgen een Kabinetraad gehouden, welke van tien tot half twee ure geduurd heeft en ook door Prins Jérôme werd bijgewoond.

De inschrijving voor de gewonden van ons leger in Italië vindt veel bijval. Door de Keizerin, welke zich aan het hoofd dezer nationale zaak heeft geplaatst, is voor 50,000 francs ingeteekend. In alle departementen van Frankrijk zullen commissies worden gevestigd. De Gemeenteraad te Bordeaux heeft voor 20,000 francs ingeteekend en de Kamer van koophandel aldaar voor 10,000 francs. Dit voorbeeld zal voorzeker door de overige steden des Rijks worden gevolgd.

De Fransche soldaten in Italië, die van de eene overwinning naar de andere voortsnellen, laten hunne baarden lang groeijen, omdat, zeggen zij, de Oostenrijkers de eenigen wezen moeten die geschoren zijn.

— De heer Bresson, secretaris van legatie, is met zeer gewichtige dépêches der Fransche Regering naar Petersburg afgereis.

— De Orenoque bracht gisteren weder 298 Oostenrijksche krijgsgevangenen van Genua te Toulon aan den wal.

— Een hier ontvangen brief behelst de volgende bijzonderheden wegens den marsch van het legerkorps van Prins Napoleon: „Het vijfde legerkorps van Italië is de Appennijnen geheel overgetrokken en, ofschoon de marsch op sommige punten door de noodzakelijkheid belemmerd werd om bruggen over de stroomen te slaan, die door de stortregens sterk opgezwellen en niet doorwaadbaar waren, zal Prins Napoleon zijne vereeniging op den dag welken de Keizer bepaald had kunnen bewerkstelligen. De staf van het vijfde legerkorps is des avonds van den 24 dezer te Pontremoli, te midden der Appennijnen, aangekomen en bracht den nacht aldaar door, in welken men eene aardbeving bespeurde, die ongeveer twintig seconden aanhield, zonder hevige schokken en door een hevig onweder vergezeld. Prins Napoleon is den 23 te Boretto, den 24 te Fornovo aangekomen en moet den 25 Parma bereikt hebben. Morgen, den 25 dezer, zal het vijfde legerkorps met het groote leger in linie geschaard staan, waaraan het eene versterking van 30,000 Franschen en 10,000 Toskanen aanbrengt.”

— Een bijzondere brief uit Salò behelst de volgende zinsnede over het korps van Garibaldi: „Men kan zich niets schilderachtigers dan de kleeding en houding der vrijwilligers van dat korps voorstellen. Nevens de nationale Italiaansche kleederdragen ziet men rijke Hongaarsche kostumen en ook een voorname Griek in het schoonste Klephtengewaad. Het meeste opzien wekt echter een Engelschman, altijd daar te vinden waar het gevecht het heetste is. Hij is een voortreffelijk schutter, hanteert zijne buks met de grootste koelbloedigheid en teekent de uitwerking van ieder schot in zijn zakboekje aan, vóór dat hij op nieuw aan het werk gaat.”

KEULEN den 28 Junij.

Ook de Prins-Regent van Pruisen, Prins en Prinses Frederik Willem, Prins Karel, Prins en Prinses Frederik Karel van Pruisen en de Grootvorstin Maria, Hertogin-Weduwe van Leuchtenberg, hebben zich naar Weimar begeven, waar heden de ter aarde bestelling der Groothertogin-Weduwe plaats heeft.

De Keizerin-Weduwe van Rusland wordt nu den 1 Julij te Berlijn verwacht. Zij maakt de reis over Stettin.

Graaf von Bernstorff, gezant van Pruisen te Londen, is heden uit Saksen te Berlijn wedergekeerd.

— Een Berlijnsch tijdschrift behelst de beschouwing van een oud Oostenrijksch aristocraat over de toekomstige politiek van Oostenrijk, waarin deze woorden voorkomen: „Napoleon kan alleen te Weenen verslagen worden, en wel in het ministerie van binnenlandse zaken door vrijzinnige inwilligingen. Dit is de eenige zijde waar hij doodelijk kan worden getroffen.”

— Te Koningsbergen reisden dezer dagen verscheiden Russische Kabinetscoursiers door, die van paspoorten naar Frankrijk, Duitschland en Italië voorzien waren. De laatste van hen was Prins Denidoff, die de reis van Petersburg naar Koningsbergen binnen den tijd van 60 uren had afgelegd en onverwijd verder reisde. Niet minder dan 2500 werklieden zijn aan de vestingwerken van Koningsbergen bezig, en dit getal moet nog verdubbeld worden.

— De dagbladen deelen een uitvoerig antwoord

DE TENTOONSTELLING

van

KUNSTWERKEN VAN LEVENDE MEESTERS

te 'sGravenhage 1859.

VIERDE BEZOEK.

Even als het in het verslag eener groote muzikale uitvoering somtijds voldoende is, ter kenschetsing van de wijze waarop het orkest zich van zijne taak heeft gekwet, de namen te noemen van hen, die daarin de verschillende partijen vervullen, zoo kunnen ook wij — door plaatsgebrek verhinderd ieders speciale verdienste nog weder eens speciaal te doen uitkomen — ter waardering van den *gesammat*-indruk der Haagsche tentoonstelling, volstaan met het noemen van eenige namen, waar het kunstenaars geldt die tot dien indruk hebben bijgedragen op verdienstelijke, soms hoogst verdienstelijke, maar niet buitengewone wijze. Wij doen dit te gereder, omdat wij ons vleijen voor een publiek te schrijven dat niet zoozeer vreemdeling is op onze expositiën, of het zal die namen van onds kennen en begripen welke verdiensten het zijn, waarvoor wij en *passant* eene buiging willen maken, in het vertrouwen dat eene volgende expositie ons aanleiding zal geven ze in een of ander kunstwerk meer bepaald aan te wijzen.

Wij noemen dan Ch. Rochussen met zijn *Strand aan de Zuiderzee* en zijn *Park met figuren XVII eeuw* (teekening); W. Verschuur, wiens *Stal met Paarden* (teekening); ons alleen een weinig paars van toon voorkwam, maar in wiens kleinere schilderijen, vooral in de *Ploeg met vier paarden*, wij den zorgvuldigen tekenaar en bekwaamen penseelvoerder herkenden; H. van de Sande Bakhuyzen met zijne landschappen met vee; te Gempt met zijne geestige, fiks geschilderde voorstellingen uit de dierenwereld; Bombléd, wiens *Tirailleurs* vooral de aandacht verdient; van Schendel, die zoo als altijd eene groote uitvoerigheid aan veel illusie

paart; Koster met zijn stil water; Lieste met een van zijne heidegezichten; Springer met zijne *Stadsgezichten*; Lingeman met zijne uitvoerig gepenseelde gestruikjes; Hans met *ausländische* landschappen, waarin meestal een goed aspect is; J. H. van de Laar met eene uitvoerig en krachtig geschilderde voorstelling van *Cosmo I en Benvenuto Cellini*; Tom met drie landschappen met vee, waarvan vooral dat aan den heer P. J. Landry te 'sHage toebehoorende, fijn van koloriet en zeer geacheveerd is; Schmidt Crans, die in *De vrouw van den veroordeelde* bewijst dat de schilder nog niet is ondergegaan in den illustrator van het geestigste tijdschrift in Nederland; mej. A. Stolk, wier bloemen er niet uitvoeriger op worden; mej. Bakhuyzen, die daarentegen met succes voorwaarts streeft, enz., enz.

Wij rusten van deze *steeple chase* door de expositiezaal uit voor W. A. van Deventer's fraai geschilderd *Y. bij Zeeburg*. Daar is de helderheid, de kalme en de ruimte der natuur in dit doek, dat wij voor een van 's kunstenaars best geslaagde werken zouden houden, zonder den wat zwaren toon en het wat te materieel karakter van de wolken beneden aan de lucht. Het water en de schepen zijn voortreffelijk. Groote lof komt onzes inziens toe aan een anderen zeeschilder, M. F. H. de Haas, voor wiens *Fregat in het Engelsch Kanaal* wij met groot genoegen toedien. Daar is eene breedheid en flinkheid in de behandeling, eene degelijkheid in het begrip van kleur en effect, die van vooruitgang spreken. Het schip zelf is allergeleukigst; zee en lucht, op zich zelf goed geschilderd, zouden wellicht door eene betere verhouding in de waarde der toonen meer in harmonie met elkander kunnen gebracht zijn.

Wij zijn ditmaal minder ingenomen met het werk van des kunstenaars naamgenoot, J. H. L. de Haas. Ofschoon wij gaarne erkennen dat er iets aantrekkelijks is in de helderheid van het aspect zijner landschappen met vee gestoffeerd; ofschoon wij ook wel toegeven dat er wel zois in sommige partijen, zoo missen wij toch ongaarne de stevigheid, het reële in die sterk verlichte voorwerpen. Wij gevoelen de moeijelijkheid om onze bedoeling zonder omschrijving duidelijk te maken en wij kunnen toch, kortheidshalve, het

niet beter uitdrukken dan door te zeggen dat men om die schapen en koeyen niet heen kan loopen, dat zij geen *corps* genoeg hebben, en dat er geen lucht genoeg in het tafereel circuleert.

Hetzelfde bezwaar hebben wij tegen de ongetwijfeld beter en vaster geteekende schilderij van Tschaggeny te Brussel, en onwillekeurig zouden wij hier alweder geneigd zijn te verwijzen naar de producten onzer oud-hollandsche school, onzer Potters, A. v. d. Velde's en anderen, waar de waarheid nooit aan het aspect is opgeofferd. O ja, daar schittert zonlicht in Tschaggeny's *Herderin en schapen de schaduw van een muur zoekende*. — Maar het schittert op een plat doek, niet in een ruim tafereel. Zoo als de onzes inziens overdreven hoog geprezen schilderij ons hier voorkwam dachten wij onwillekeurig weer aan den *coup de pistolet dans une cave*.

Is het vreemd dat wij ons, na zooveel kleur, voor een oogenblik wenden tot eene kunst, die alleen door vormen en lijnen naar haar hoogste doel, naar schoonheid streeft? Onder de weinige beeldhouwwerken op deze expositie is betrekkelijk veel goeds en noemen wij Fraikins *Meisje met de duif* uitstekend. Welk eene bevalligheid en tevens welk eene zuiverheid, welk eene *achève* in die vormen! Daar moge een zweem van affectatie in dat lieve kopje en in die pose schuilen. — van hetgeen er zoo dikwijls mee gepaard gaat: weekheid in de opvatting, klein-geestigheid in de uitvoering is het verre, verre verwijderd. Ook dien anderen belgischen beeldhouwer, Leonard de Cuyper, brengen wij gaarne onze hulde voor zijn fraai gemodelleerden *Napolaanschen Visscher*, die daarenboven gelukkig van uitdrukking is en daarom alligt verkozen zal worden boven Frison's *Balspeler*, een beeld dat overigens eene uitmuntende getuigenis afdet van de studie des franschen kunstenaars. Na een blik op Lacomblé's verdienstelijk model voor het gedenkteeke op het graf van Tollens te Rijswijk en op de reproductie in pleister van zijn marmeren beeld *De slaap der onschuld*, nemen wij voor ditmaal afscheid van de kunst, die zulk eene moeijelijke, diepe studie van den vorm van hare beoefenaars eischt, om aandacht te vragen voor eene schilderij, waarin het plastische element meer dan het

pittoreske op den voorgrond treedt en die, vreezen wij, daarom juist niet die sympathie bij ons, meestal alles behalve plastisch gevoeld, publiek gevonden heeft welke zij verdiende. Het is Ph. Koelman's *Spelende jongens op den Egyptischen Leeuw van het Capitool te Rome*. Zoo gij enkel oog mogt hebben voor een smeltend en verleidelijk koloriet, voor gemak of chique in de penseelsbehandeling, — ga dan maar gerust verder, waarde lezer, gij zult u hier niet bevredigd vinden. Maar wanneer eene trouwe, angstvallig trouwestudie van het karakter des onderwerps, wanneer eene schier onberispelijke teekening, zoo van de spelende jongens op den voorgrond, als van de figuurtjes in den verre achtergrond, zoo van hoofdzaak als van accessoiërs, — wanneer die eigenschappen door u op hare waarde kunnen geschat worden, wanneer gij zin hebt voor een kunstwerk, waarin de opvatting van het begin tot het einde met vaste hand is volgehouden, — sta dan gerust een poos lang voor Koelman's schilderij stil en laat u door hem verplaatsen op een terrein en medevoeren in eene kunstgraving, waar de atmosfeer als van iets klassieks doordrongen is. Wanneer ge lang genoeg hebt genoten zult ge den kunstenaar danken voor zijn tafereel, al wenschet ge hem wat minder pijnlijk te zien schilderen.

Eenmaal in die richting gebracht, — wie weet of wij uwe sympathie dan ook niet konden vinden voor de wellicht niet genoeg opgemerkte voorstelling van A. Siegert te Dusseldorf, *Eene arme familie in het huis eens rijken gespijzgd*. Wij willen u des noods toegeven, dat er een zweem van affectatie schuilt in het najagen van zekeren stijl; maar erken dan verder ook met ons de groote en goedmoedige opvatting des kunstenaars, de groote verdiensten in de uitvoering, — hier niet in den zin van schildering, behandeling, maar van compositie, teekening, uitdrukking. Wij weten dat wij de lagchers niet op onze zijde zullen hebben, maar toch moeten wij verklaren hooger met Siegert's ietwat idealistische voorstelling te zijn ingenomen dan met de greep, ditmaal door d'Unker (een anderen Dusseldorfer) in de volle werkelijkheid van onzen leeftijd gedaan. O zeker, daar is veel waarheid, veel natuur, daar is humor ook in die *Visitatie aan de grenzen*; maar behalve dat het onderwerp nu reeds

van den Saksischen minister van Beust op de bekende Russische circulaire aan de Duitse Hoven mede. Het is vervat in een schrijven van genoemden Minister aan den heer von Kónneritz, gezant van Saksen bij het Petersburger Hof, met verzoek van mededeeling aan Vorst Gortschakoff. In dat staatsstuk wordt alle verantwoordelijkheid voor den oorlog en zijne gevolgen van Oostenrijk afgeworpen en geëischt dat aan de Duitse Staten volle vrijheid gelaten worde om datgene te doen wat zij als hunne Bondspligten aanmerken. Het gerucht wil dat dit schrijven, na te Parijs bekend geworden te zijn, aldaar een zeer slechten indruk heeft gemaakt, zoo zeer zelfs dat graaf Walewski wilens zou zijn den eersten Franschen gezantschaps-secretaris, die de plaats van den gezant, den heer de Serres, vervult, uit Dresden terug te roepen.

Reeds deelt de Wiener Zeitung van 26 juni een uitvoerige (ten deele reeds per telegraaf bekende) dépêche over den slag bij Solferino mede, den 25 dezer, derhalve op den volgende dag na dat bloedig treffen, door den eersten adjudant des Keizers, veldmaarschalk Grüne, uit Verona afgezonden. Hij schrijft hoofdzakelijk dit: Het Keizerlijk leger ging den 23 dezer op vier punten naar den regteroever der Mincio over. De regtervleugel bezette Pozzoloengo, Solferino en Cavriana, de linker rukte den 24sten tot Guidizzolo en Castelfreddo voort en drong den aanvullenden vijand op alle punten terug. Terwijl het leger zijnen voorwaartschen marsch naar de Chiase voortzette, ontwikkelde de vijand, die insgelijks met zijne geheele magt aanvallend was gaan handelen, zulke gewichtige strijkrachten, dat het omstreeks tien ure des morgens tot een botsing der twee hoofdlegeren kwam, waarbij het tweede leger, dat onder den generaal der kavalerie graaf Schlick den regtervleugel vormde, de bezette punten der hooflinie tot twee ure des namiddags standvastig inhield en het eerste leger, onder den veldtuinmeester graaf Wimpffen, op den linkervleugel gedurig meer terrein naar den kant der Chiase won. Tegen drie ure rigtte de vijand zijnen hoofdaanval tegen Solferino en bemagtigde dit door het vierde legerkorps heldhaftig verdedigd punt na een strijd van verscheiden uren. Terstond rigtte hij zijnen verderen aanval tegen Cavriana, hetwelk even moedig door het eerste legerkorps, ondersteund door het zevende, tot des avonds werd verdedigd, maar eindelijk den vijand overgelaten worden moest. Gedurende den strijd om Solferino en Cavriana rukte ook de uiterste regtervleugel van het achtste legerkorps van Pozzoloengo voorwaarts en wierp de Piemontesche troepen die hem verstand boden terug; maar die beweging kon er niet beslissend toe bijdragen om de verloren stelling in het centrum te herwinnen. Op den linkervleugel kampten de derde en negende legerkorpsen, door het elfde ondersteund. De op dezen vleugel vereenigde reserve kavalerie maakte verschillende met de uitstekendste dapperheid uitgevoerde aanvallen. Ongeveer groote verliezen en de omstandigheid dat op den linkervleugel het eerste leger in het voorwaarts rukken tegen de regterflank des vijands door een talrijke krachtontwikkeling opgehouden werd, terwijl het met zijne hoofdmagt in het centrum tegen Volta vooruitdrong, hadden den terugtocht des Keizerlijks legers ten gevolge, die des avonds te midden van een allerhevigst onweer aanving. Gisteren nacht waren Pozzoloengo, Monzambana, Volta en Goito nog door onze troepen bezet. Uit deze omstandigheid blijkt dat de terugtocht ordelijk en volgens een bevestigd plan geschied is.

Van de officieren die in den veldslag op den Sint Jansdag gevallen zijn noemt de Ost Deutsche Post alleen nog slechts Vorst Karel von Windischgrätz, overste van het infanterie-regement Khevenhüller, die aan de spits van zijn regement den heldendood stierf. Hij was de neef en behuwdzoon des grijzen Veldmaarschaks van dien naam, die de smartelijke tijding met heldhaftige gelatenheid vernam. De Overste laat een 23jarige weduwe en een zes weken oud dochtertje na.

Vóór den slag van Solferino werden de door de Oostenrijkers reeds geleden verliezen op ongeveer 30,000 man berekend, maar daarentegen gezegd hoe van tijd tot tijd zulke aanzienlijke versterkingen naar Italië gezonden waren, dat Keizer Frans Joseph den 20 juni aan het hoofd van tien legerkorpsen, gezamenlijk 280,000 man sterk, stond.

PER TELEGRAAF.

PARIJS den 29 Juni.

Dépêche van den Keizer aan de Keizerin.
Cavriana, dinsdag avond. Onze troepen passeren de Mincio, zonder tegenkanting te ontmoeten, daar de vijand zich van den oever der rivier heeft teruggetrokken.

tot vervelens toe behandeld is (hoe allergeestigst o. a. door den franschen schilder Biard en met welk een overrijdom van komische motiven) verraadt d'Unker hier onzes inziens een groot gebrek voor iemand die het leven van onzen tijd in zijne taferelen wil afspiegelen; de reproductie van typen uit de lagere klassen der maatschappij, de uitdrukking van grovere gemoedsbewegingen, gaat hem gemakkelijker van de hand dan het weergeven van karakters uit de wereld van den dusgenaamden *bon ton*, dan het doen uitkomen van de soms onmerkbaar fijne nuances in de wijze waarop die wereld gewoon is hare indrukken en gevoelens te openbaren. Van daar een groot, zeer groot onderscheid tusschen den *Lombard* op de jongste stedelijkentoonstelling in Amsterdam en deze schilderij, die daarenboven nog onbegrijpelijk is van kleur en behandeling dan eerstgenoemde.

Nu wij toch met de Duitschers bezig zijn, willen wij u en passant wijzen op een paar niet onverdienstelijke landschappen van Flamm en Krüger, en een uitmuntende studie van Otto von Thoren, *Trekpaarden aan de boorden van den Donau*. Daar is een hoogst verdienstelijk streven naar waarheid en degelijkheid in die schilderij; de paarden zijn met zorg geteekend, fikscher geschilderd en in het ensemble is frisheid en originaliteit van opvatting. Wij kunnen niet met dezelfde ingenuïteit spreken van het werk eens anderen en wel zeker meer beroemden vreemdelings, C. Troyon te Parijs. Eenzijdige vooringenomdeling noemen wij het wanneer sommigen, zoo als wij gehoord hebben, schouderophalend verklaren niets te zien in deze schilderij dat den grooten naam des vervaardigers regtvaardigt. Omdat in de wijze waarop b. v. de grond, een gedeelte van den fond, ja tot op zekere hoogte ook de hoofdzaak, de ossen voor den *Hooiwagen* behandeld zijn, de traditionele uitvoerigheid en naauwgezetheid van teekening onzer inheemsche school wordt gemist; omdat van de vormen niet meer werk is gemaakt dan hoogst noodig was voor het aspect der schilderij, daarom is het nog geen *raison* te zeggen: Troyon teekent niet. Troyon kan niet teekenen. Het is eenvoudig een *parti pris*, die verwaarloozing der vormen; een opvatting die tegen een andere opvatting over staat, maar haar regt van

(Tweede Dépêche.)

De Moniteur deelt heden verschillende bijzonderheden nopens den slag van Solferino mede, uitsluitend betrekkelijk de onderscheiden aanvallen der legerkorpsen, doch eene opgave van het aantal gedooden en gekwetst na aan beide zijden wordt daarbij nog niet aangetroffen.

Op die mededeelingen laat de Moniteur dit volgen: „Door hun eersten terugtocht aan gene zijde van de Mincio hadden de Oostenrijkers ons een valsche vertrouwen willen inboezemen, opdat wij onze linien op een grootte uitgestrektheid zouden deploieren en hun daardoor in de gelegenheid stellen onze van elkander verwijderde kolonnen aan te vallen. Doch de Keizer had geen oogenblik die hem bijzonder eigene voorzichtigheid laten varen, welke zelfs zijn moed beheerscht. Ingevolge de bevelen des Keizers versterkten de kolonnen zich meer en meer door zich naauwer aaneen te sluiten, hoe verder het leger voorttrok.

„De slag van Solferino is een van die veldslagen, welke, zoo zij al geen direct einde maken aan den oorlog, echter minstens veroorloven het einde daarvan te voorzien.

„De Keizer van Oostenrijk, die in persoon zijn leger aanvoerde, heeft met eigen oogen kunnen zien met welk volk hij als vijand te doen had.”

(Derde dépêche.)

Men verzekert, dat de Oostenrijkers tot achter de Eltsch terugtrekken.

De Beurs alhier verkeerde heden op dit berigt in een zeer geanimeerde stemming.

TURIJN den 28 Juni.

Een officieel bulletin deelt verschillende bijzonderheden mede nopens de operatie onzer troepen in den laatsten veldslag. Daarin wordt gezegd, dat de Oostenrijkers tegen de Piemontezzen hunne beste troepen en hunne bekwaamste generaals in het strijdperk hadden gevoerd. De voornaamste strijd tusschen de Piemontezzen en de Oostenrijkers greep te San Martino plaats. De Piemontezzen verrigten wonderen van dapperheid en maakten zich meester van stellingen, welke door veel talrijker strijkrachten verdedigd werden; een vreeselijke orkaan belette de soldaten zich staande te houden. De Franschen bezetten met de grootste dapperheid en een ontzettende geestdrift de hoogten van Solferino en noodzaakten den vijand naar Goito terug te trekken. Onze troepen verdreven den vijand van San Martino, die daarop naar zijne bruggen terugtrok en de Mincio weder passeerde, vijf kanonnen in onze handen achterlatende. De resultaten der overwinning stellen ons schadeloos voor de ernstige verliezen welke wij geleden hebben.

(Latere dépêche.)

Het officiële dagblad van Piemont bevat heden een uitvoerig rapport nopens den slag van Solferino, opgesteld des avonds van den dag waarop die slag geleverd werd.

Dat verslag vangt aan met te herinneren, dat de Oostenrijkers in den nacht van den 19den op den 20 dezer den regteroever van de Mincio onttruimd hadden. Dientengevolge had de Keizer der Franschen bevel gegeven, dat het leger des Konings van Sardinië den 24sten Pozzoloengo zou gaan bezetten en Peschiera insluiten, terwijl het Fransche leger Solferino en Cavriana bezetten zou. De Koning gaf aan de eerste en vijfde divisie last detachementen naar de aangeduide plaatsen te zenden en aan de derde divisie om een detachement naar de nabijheid van Peschiera te rigten.

Doch des avonds van den 23sten en in den nacht van den 23sten op den 24sten waren de Oostenrijkers op den regteroever van de Mincio teruggekeerd en de verhalen van verschillende deserteurs stemmen daarin overeen, dat zij 40,000 man sterk, naar Pozzoloengo oprukten.

De maarschalk Baraguay d'Hilliers had dien ten gevolge te Solferino met onverwachte moeilijkheden te kampen en de op verkenning uitgezonden Piemontesche troepen ontmoetten een groote vijandelijke krijgsmagt. Terwijl de maarschalk Baraguay d'Hilliers te Solferino wonderen van dapperheid verrigtte, trok de vijand in ontzettend grooten getale naar Castiglione voort.

De Keizer, inziende dat hij met het geheele vijandelijke leger te doen had, deed de legerkorpsen van de generaals Niel en MacMahon in de vlakte deploieren; gaf aan den generaal Canrobert bevel zich bij de Keizerlijke garde te voegen, welke als reserve op de hoogten was geplaatst, en noodigde den Koning van Sardinië uit een zoo sterk mogelijke krijgsmagt naar Solferino te rigten. Zijne Sardinsche Majesteit gelastte daarop de generaals Fauti en Durando de Franschen hulp te bieden en reeds had de generaal Fanti last tot oprukken gegeven toen de tijding ontvangen werd dat de op verkenning uitgezonden troepen van de derde en vijfde divisie gevaar liepen te Desenzano te worden afgesneden door een veel talrijker vijand.

bestaan, in zekere mate zelfs hare regtvaardiging vindt in de schoonheid en waarheid van toon, in de natuurlijkheid van het aspect. Even als altijd leidt ook hier het *parti pris* tot overdrijving en zijn de vormen ook daar verwaarloosd, waar zij tot het karakter der voorstelling dringend noodig waren geweest. En zie! daar dan ook ons bezwaar tegen een richting, waarvan Troyon een der meest talentvolle vertegenwoordigers is: een richting, waarmee wij niet onvoorwaardelijk zweepen, maar wier veroordeeling uit de hoogte evenmin te pas komt. — Vooral niet in een land, welks kunstenaars maar zelden van nature of door studie correcte teekenaars zijn, en die (zoo althans meenden wij) sympathie moesten gevoelen voor het streven van Troyon om diepte en ruïnte, de fijnheid en zilverachtigheid van de luchttoonen in dit taferel weder te geven. Dat bij dit streven zoo weinig kracht is ontwikkeld, en de verwaarloozing der vormen tot zulk een uiterste is gedreven, daarin ligt onze grief tegen een kunstwerk, waarvan, wij herhalen het, wij niet met die ingenuïteit kunnen spreken, als wij gewenscht hadden te kunnen doen.

Vergelijkingen zijn gevaarlijk, — dubbel gevaarlijk waar het voortbrengelen in hetzelfde genre geldt. — en daarom onthouden wij er ons van, nu wij na het werk van Troyon dat van een Hollandschen kunstenaar, P. Stortenbeker in oogenschouw wenschen te nemen. Toch sluit zich die beschouwing gereedelijk aan onze uitwijding van zoo even, omdat wij in het *Hollandsch landschap met vee, bij buijig weder* met welgevallen het streven begroeten om een algemeen aspect van natuurwaarheid wat kleur en toon betreft te huwen aan een goed bestudeerde teekening der details. Om te beginnen met wat sommigen, onzes inziens ten onrechte, een bijzaak zullen achten, — welke een helderheid, welke een illusie in dat verschiert, waar het zonlicht nog niet onderschept is door de bui, die den voorgrond in schaduw hult. Stortenbeker heeft hier de natuur als op de daad betrappt en wij zijn bereid hem, ter wille van dien allergeelukkigsten greep het wat al te zamengedrongene van de groep beesten op den voorgrond te vergeven. Trouwens, in die groep zelf is toch wederom veel verdienstelijks; mogten wij al hier en daar

De Koning onthoud nu den generaal Fanti terug en beval de brigade Aosta spoedig naar San Martino terug te keeren. Inmiddels had de maarschalk Baraguay zich van Solferino meester gemaakt en trok naar Cavriana.

Ondertusschen onderdreef dat het de derde en vijfde divisien moeilijk viel zich van de hoogte van San Martino meester te maken, gaf de Koning van Sardinië last tot een algemeen aanval der genoemde divisien, met de brigade Aosta en de eerste divisie, onder aanvoering van den generaal la Marmora.

In weerwil van het woeden van een hevigen orkaan rigtte de generaal la Marmora zich met een Piemontesche brigade naar Pozzoloengo en daarop naar San Martino, tastte even als te Pozzoloengo het vierde regiment van de 9de Bersaglieri deed aan, links omtrekkende, en bragt den vijand tot wijken, groote verliezen met onze artillerie aanrigtende.

In weerwil van eenig oponthoud, dat de generaal Durando ondervond door den orkaan en de onkunde der gidsen, verdreven de derde en vijfde divisien en de brigade Aosta den vijand uit zijne geduchte stellingen.

Met een schitterende overwinning eindigde een strijd die vijftien uren lang was volgehouden met heldhaftige standvastigheid en bewonderenswaardige orde.

De verliezen der Piemontezzen hebben ongeveer duizend dooden en gewonden beloopt.

De Franschen die de hoogten bezet hielden noodzaakten den vijand naar Goito terug te trekken, zodat wij langs de geheele linie zegepraalden.

Uit stellige opgaven blijkt, dat 25,000 Sardiniërs den strijd volhielden tegen 50,000 Oostenrijkers, die allen te gelijk aan den slag deel namen en de stellingen in hun voordeel hadden.

BERN den 29 Juni.

Op het berigt van de te Perugia gepleegde gruwel-daden, zijn te Milaan verblijf houdende Zwitsers door het volk mishandeld. De politie is daarbij tusschen beide moeten komen.

De Bondsraad heeft aan de consulaire agenten van Zwitserland in Italië een circulaire gerigt, om te protesteren tegen de bestempeling van uit vreemdelingen zamengestelde regementen met den naam van Zwitsersche regementen, met uitnoodiging om van dit protest gebruik te maken, ten einde de bevolking op dit punt in te lichten.

WEENEN den 28 Juni.

Graaf Reebberg, de minister van buitenlandsche zaken, is alhier uit Italië teruggekeerd.

De generaal Ruff is met een zending des Keizers van Oostenrijk naar Berlijn vertrokken.

LONDEN den 29 Juni.

De heer Cobden is hier te Lande angekommen en ontving terstond na zijne aankomst brieven van lord Russell en lord Palmerston.

Er zijn berichten aangebragt door de Indian uit New-York van den 18 dezer. Katoen middl. 11½ c. en te New-Orleans den 16 dezer 11¼ a ½ c. Meel en Tarwe lager.

Het stoomschip Atrato is van de Antilles gearriveerd.

LISABON den 29 Juni.

Het stoomschip Tyne is met de Braziliaansche mail en berigten van Rio-Janeiro tot 9 juni alhier angekommen, medebrengende £ 51,261 aan specie en voor een waarde van £ 2325 aan diamanten. — Koffij op 5300 a 5500 reis genoteerd; uitgevoerd sedert de vorige berigten 57,156 b.; de voorraad bestaat uit 120,000 b. — Wisselkoers op Londen 24½ d.

LIVERPOOL den 29 Juni.

KATOEN. De omzet bedroeg heden 7000 b. tot vorige prijzen.

ANTWERPEN den 29 Juni.

KOFFIJ en SUKKER prijshoudend. — GRANEN. Witte en Roode Tarwe f 11. Rogge f 6½.

BERLIJN den 29 Juni.

ROGGE per Juni/Juli 35¾ th.

MADRID den 28 Juni.

Spanje 1½ pc. 30.45; dito 3 pc. 41.50.

PARIJS den 29 Juni.

Frankrijk 3 pc. 62.55. Crediet Mob. 637. Spanje 1½ pc. 29½; dito Binnenl. 3 pc. 40.

LONDEN den 29 Juni.

De 3 pc. Gecons. 92½ a 92¾. Spanje 1½ pc. 29¾ a 30¼; buitenl. 3 pc. 41¼ a 42¾; Certif. 3¾ a 4¼. Portugal 3 pc. 43½. Mexico 3 pc. 17½ a 18¼. Venezuela 4½ pc. 27½ a 28; dito Uitg. 14 a 14½. Illinois Shares 6 a 6½.

FRANKFORT den 29 Juni.

Metall. 5 pc. 40½; dito Nation. 45. Spanje 1½ pc. 28¾; dito 3 pc. 38¾.

de schaduwtoon wat minder transparant, wat meer van den grijzen dagtoon aangedaan hebben gewenscht, in andere partijen is zoveel natuur, zulk een relief, dat wij hem van ganser harte de getuigenis geven van de door hem ingeslagen richting ook thans weder met gewenschten uitslag te hebben gevolgd.

Wij naderen het einde van onze wandeling, want ofschoon wij gaarne langer met u stilstonden voor landschappen, krachtig (hoewel wat zwaar) van toon en conscientieus geteekend, zoo als dat van C. Immerzeel: breed geschilderd, zoo als dat van A. van Everdingen; goed bestudeerd, in details zowel als in ensemble, zoo als die van van Borselen en J. G. Vogel; oorspronkelijk van opvatting en met zuiveren natuurzin, zoo als met krachtvol talent geschilderd eindelijk, zoo als dat van F. H. Hendriks (*Een landschap in Noorwegen*). — Zoo zouden wij daardoor ten slotte toch gewild moeten doen aan ons beginsel om niet, door alles te willen noemen, het gehalte onzer beschouwing in de waagschaal te stellen.

Getrouw aan dat beginsel, en onder uitdrukkelijk voorbehoud van niet blind geacht te willen worden voor wat er verkeers moge zijn in hunne richting of gebrekkigs in hunne werken, maken wij slechts ter loops melding van *Moeders nachtwaak* door Calisch, waarin details voorkomen, gelukkiger dan wij ze ooit van dien kunstenaar zagen; van het, zoo ge wilt niet zuiver oorspronkelijk, maar keurig geschilderde schilderijtje van Bakker Korff, dat daarenboven zeer verdienstelijk van kleur is; van het interieur eener *Keuken*, waarin J. H. Maris zich kolorist van goeden aanleg toont, enz.

Een oogenblik langer zouden wij wenschen te toeven bij *De jonge moeder*, de beste van de drie schilderijen door den Brusselschen schilder E. de Bloek geëxposeerd, om, zoo het nog noodig ware, u opmerkzaam te maken op den zonigen toon, het warme, harmonieuze koloriet, de allerliefste uitdrukking in dit taferel. Wat uitdrukking betreft is ook Jules Trayer, van Parijs, getrouw aan zijne reputatie, ofschoon in *De toebereidselen voor het toilet* de figuren niet zoo naief zijn en de behandeling niet zoo gesoigneerd is als in andere schilderijen welke wij van dien kunstenaar zagen. Intusschen hebben wij er meer mede op dan

ANTWERPEN den 29 Juni.

Spanje 1½ pc. 28¾; dito 3 pc. 39. Metalliek 5 pc. 42¼; dito Nationale 5 pc. 46¼.

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 29 Juni.

Door een boekhandelaar alhier is aan Z. K. H. den Prins van Oranje gezonden een album, inhoudend 11 portretten van mw. Ristori, in verschillende rollen afgebeeld: voor het meerendeel naar photographien.

Het stoffelijk overschot van den heer J. C. Baul aanstaanden vrijdag ochtend ten Sure, op plegtig wijze, op de burgerlijke begraafplaats alhier worde ter aarde besteld.

Heden ochtend zijn weder van Delft onderscheidene materialen aangekomen benodigd voor het kamp te Waalsdorp. Ook is het aantal arbeider aldaar aanmerkelijk vermeerderd en worden de werkzaamheden daaraan met verduubelden spoed doorgezet.

Bij den raad van fabricatie alhier is een begit gemaakt met het vervaardigen van kustkaarten volgens de laatste peilingen. Men wil dat later dit kaarten zullen worden gegraveerd en in den handel gebragt.

De Hooze Raad der Nederlanden heeft bij arrest van helen uitspraak gedaan in de zaak van D. O. die zich in cassatie heeft voorzien tegen een in hooge beroep gewezen arrest door het Prov. Gerechtshof in Zeeland, waarbij hij is veroordeeld ter zake van laste in een advertentie geplaatst in de Middelburgsch Courant, dus luidende: „De ondergeteekende, een arme weduwe met vier kinderen, noodigt bij dezer het laatst uit den heer notaris S., om haar niet langer heen en weder te slingeren met zijn tegenstrijdig schrijven en handelen in de bekende erfenis, welke reeds voor vier jaren verveend moest zijn geweest.” In die advertentie was en door de Regtbank van Middelburg en door het Hof een lasterlijke strekking gezien, en werd mitsdien de bedoelde vrouw en de reg. die zich alleen in cassatie heeft voorzien, de laatste als die advertentie te hebben geschreven, met haar overleg en voorkennis, en derhalve als mededader, veroordeeld, en wel op klage van den notaris S. De Raad heeft, overeenkomstig de conclusie van den advocaat-generaal mr. Karseboom, de voorziening in cassatie verworpen. — Voorts heeft de Raad verworpen de voorziening in cassatie ingesteld door A. Vermaat tegen een arrest van het Hof in Noordbrabant, waarbij hij wegens onderscheidene diefstallen is veroordeeld tot 10 jaren tuchthuisstraf.

Bij arrest van den Hoogen Raad, insgelijks van heden, is vernietigd een arrest van het Hof in Gelderland, waarbij H. J. Vredenburg in hooger beroep wegens eenvoudigen diefstal was veroordeeld tot vijf jaren gevangenisstraf, op grond, dat het Hof en de Regtbank op de afzonderlijke verklaring van slecht een beëdigd getuige den requirant hebben schuldig verklaard aan het feit, dat hij ten nadeele van zekeren K. zich arglistig heeft toegeëigen eenig geldswaardig papier. De Raad heeft de zaak verwezen naar het Prov. Gerechtshof in Overijssel, om op het bestaand hooger beroep op nieuw te worden behandeld en afgedaan.

Aanstaanden dingsdag zal in de groote zaal van het stedelijk Badhuis door den viool-virtuoos A. Zirpel uit Berlijn een concert worden gegeven, en daar onder anderen door hem worden ten gehore gebragt *la première fantasia* van Paganini, nog nooit alhier uitgevoerd. Reeds hebben H. M. de Koningin, Z. K. H. de Prins van Oranje, vele leden van het Corps Diplomatiek en andere aanzienlijken dit concert met hunne intekening vereerd.

Dezer dagen zijn, zoo als jaarlijks door de duincommissie te dezer stede, de diaconen der verschillende gezindheden en andere besturen van inrigtingen die de taak dezer commissie ondersteunen, uitgenoodigd de vrucht van haren arbeid in oogenschouw te nemen. Met bereidwilligheid werd aan die uitnoodiging gevolg gegeven en het was voor de opgekomen leden een wezenlijk genot die welige akkers, die schoon in den bloei staande aardappelenlanden gade te slaan. Na een wandeling van ruim een uur door duinen, die allen in vruchtbare velden herschapen zijn, verzamelden zich de genoodigden aan de woning van den opzigt, en daar werd in ware en welgemeende woorden aan de verdiensten dezer commissie, aan die van haren geachten voorzitter en aan die van hare ijverige leden de regtmatige hulde toegebragt.

ROTTERDAM den 29 Juni.

Voor de verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal in het hoofddistrict Breda, in de plaats van wijlen den heer mr. L. D. Storm, zijn, volgens telegrafisch berigt, 1940 stem-bijletten ingeleverd. Niemand heeft echter de volstrekte meerderheid der stemmen op zich vereenigd en zal een herstemming moeten plaats hebben tusschen met de door sommigen zoo hoog geprezen producten eener kunstgritting à la mode, vertegenwoordigd (en soms niet zonder talent) door Béranger, Billardet, Patrois en *tutti quanti*. Hoe men op een reputatie zoo als de meeste van die heeren hier, dank zij belangeloze (?) vrienden, hebben verworven, zondigen kan zonder uitgeworpen te worden, bewijzen schilderijen als die van Francia, Girardet, e. a., waarin alle wezenlijke kunstwaarde voor manier en conventie heeft plaats gemaakt.

Eerstiger streven ontmoeten wij daarentegen bij andere vreemdelingen, b. v. bij Bource, ofschoon dan ook zijne voornaamste schilderij, *Zelfopoffering der Antwerpse lods*, bij gelukkig opgevatte en goed bestudeerde details, de eenheid en de kracht mist, waardoor deze voorstelling den door hem bedoelden indruk zou moeten maken.

De billijkheid eischt van ons dat wij van de Belgische schilders geen afscheid nemen, zonder nog gezegd te hebben dat T. Roffiaen een fraaie *Ondergaande zon* (aan een meer in Beijeren) heeft geëxposeerd, en dat de studiekoppen die Coomans schilderde naar een jonge vrouw van S. Germano op degelijke verdienste aanspraak kunnen maken dan zijn *tour de force* met Simson in den tempel.

Ten slotte een woord van lof voor de poëtische opvatting en de schoone uitvoering van mevr. Puyroche, geb. Wagner in de beide pendanten *Het gezegende en het verloofde land*. Hier de distelen en gifplanten, daar de bloemen, zijn breed en flink geschilderd; het koloriet beantwoordt uitstekend aan de gedachte. Wat overigens in dit genre op deze tentoonstelling al het andere overtreft is de heerlijke tekening van A. Schröder, *Een tropisch bosch*, welke verdienste, wat onvermoeide studie, wat naauwgezette trouw aan de natuur en het karakter harer duizendvoudige vormen, wat breedheid en kracht van behandeling betreft, wij alleen bewonderen, niet analyseren kunnen.

En hiermede nemen wij afscheid van de Haagsche tentoonstelling met een buiging voor de lezers die geduld en welwillendheid genoeg bezaten om ons op onze wandelingen te vergezellen.

Johann Theodor, Fulfs,
Amst. n. Stettin

23 Johannes, Gährs,
Amst. n. Flensburg

Geertina, Meijer,
Amst. n. Koningsab.

Vrouw Martha, Bol,
Newcastle n. Hobroe

—o—

Hellevoetsluis den
29 junij. Door kapit. E. H.
Bekkering, voerende het
schip Catharina, is op 47°
30' NB. en 7° 15' WL.
gevischt een fust brande-
wijn, gemerkt D Marando
F. en daaronder M. C.

Schiermonnikoog
27 junij. Het schip Land-
man, kapit. A. H. Karsijns,
door den scheepsbouwmees-
ter L. H. de Wijk, met veel
moeite en kosted hier van
het strand gebragt, is later,
bij hevigen wind uit het
N. w. teruggeslagen, hierbij
zwaar lek geworden en
heeft daarna nog op het
anker gestooten. Het is
nu als wrak te beschouwen.

Harwich 27 junij.
Gisteren is op Longzand
aan den grond geraakt het
Ned. schip Friesland, kapit.
Mispelblom Beijer, met troe-
pen en lading v. Amsterdam
naar Batavia; assistentie is
derwaarts gezonden, en een
gedeelte der lading over
boord geworpen, doch het
schip blijft zitten; een stoom-
schip zal beproeven hetzelfde
af te slepen.

—o—

Gepraald:
Den 6 mei, op 29° ZB en
9° OL., Nieuwland. P. G.
Pott, v. Batavia n. Rott.

Den 11 junij, op 39° NB.

Gillespie, van Rotterdam n.
New-York.

Den 12 junij, op 42° NB.
en 37° WL., Salatiga, J. N.
Besier, v. Java n. Rott.

Den 16 junij, op 27° NB.
en 25° WL., Josephine, J.
Hofker, van Amst. naar
Suriname.

Den 25 junij, op 49° NB.
en 6° WL., de Sneelheid
(Door de stoomboot Bra-
ganza, te Liverpool gearri-
veerd.)

Den, op 43° 14' NB.
en 21° WL., de Ned. gal-
joot Æolus.

Den, op 45° 29' NB.
en 11° 5' WL., Prinses
Amelie, W. Groeneveld, v.
Amst. n. Sydney.

Door kapit. de Winter
voerende het Ned. schip
Geertruida Catharina, van
Oporto te Hamburg aan-
gekomen:

Den 7 junij, op 47° 12'
NB. en 7° 53' WL., de
Ned. brik Willem Jacobus
kapit. S. Visman, v. Amst.
n. Buenos-Ayres; alles wel
aan boord.

Den 13 junij, op 49° 30'
NB. en 4° 59' WL., Willem
Eduard, van Wijk, v. Amst.
n. Suriname, en Henriette
Louise, Dekker, v. Amst.
n. Singapore; alles wel aan
boord.

—o—

28 junij. De wind t
Falmouth Z. O. en t
Deal O. Z. O.

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoo-
water 30 junij: 1ste getijd
3 ure 13 min.; 2de ge-
tijd 3 ure 37 min.

Arnhem. Waterhoort

